

1. Dağda dolaşırken yakma kandili,
Fersiz gözlerimi dağlama gurbet!
Ne söylemez, akan suların dili,
Sessizlik içinde çağlama gurbet!
Titrek parmağınla tutup tığını.
Alnıma işleme kırışığını
Duvarda, emerek mum ışığını,
Bir veremli rengi bağlama gurbet
Gül büyütenlere mahsus hevesle,
Renk dertlerimi gözümde besle!
Yalnız, annem gibi, o ılık sesle,
İçimde dövünüp ağlama gurbet!..

Necip Fazıl Kısakürek

Yukarıda verilen şiir, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Pastoral   B) Didaktik   C) Satirik
D) Lirik   E) Epik

2. Gümüş bir dumanla kapandı her yer;
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı;
Sürüler, çimenler, sarı çiçekler,
Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı!

Ben de duman olsam senin yerine,
Dağılsam dağların şu mahşerine;
Güzelin saçına ve gözlerine
Ben girsem, ben dolsam yayla dumanı!

Beni içerine aldın dağ gibi,
Doldun gözlerime bir rüya gibi;
Bende güneş gibi, yüce dağ gibi
İçinde kaybolsam yayla dumanı!

Ömer Bedrettin Uşaklı

Yukarıda verilen şiir, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Pastoral   B) Didaktik   C) Satirik
D) Lirik   E) Epik

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam uyak kullanılmamıştır?**

- A) Hörü melek var mı senin soyunda
Kız nazarım kaldı usul boyunda
B) Yollarda kalan gözlerimin nurunu yordum
Kimdir o, nasıldır diye rüzgârlara sordum
C) Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyor
Uzun yollar bu sestem silkinerek yatıyor
D) Nasihatim sana herzeyle iştagalı bırak
Adamlığın yolu nerdeyse bul da girmeye bak
E) Hüdai zamanın geçer başına
Kuşlar bile hep kavuştu eşine

4. Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadır benlerin sayamadım ben

Aşkın ateşidir sînemi yakan
Lûtfuna erer mi cevrimini çeken
Kolların boynuma dolanmış iken
Seni öpmelere kıyamadım ben

Yukarıdaki dörtlüklerle ilgili hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) İlk dörtlükte çapraz kafiye, ikincisinde düz kafiye kullanılmıştır.
C) Semai nazım biçimiyle yazılmıştır.
D) Ek halinde redif kullanılmıştır.
E) Yalın bir dille yazılmıştır.

5. Üstümüzden gelen boran kış gibi
Şahin pençesinde yavru kuş gibi
Seher sabahında rüya düş gibi
Çağırta bağırta aldı dert beni

Pir Sultan Abdal

Bu dizeler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İmge   B) Teşbih
C) Pastoral şiir   D) Lirik anlatım
E) Hece ölçüsü

6. Ormanda büyüyen adam azgını
Çarşıda pazarda insan beğenmez
Medrese kaçkını softa bozgunu
Selam vermek için insan beğenmez

Elin kapısında karavaş olan
Burunu sümüklü, gözü yaş olan
Bayramdan bayrama bir tıraş olan
Berebere gelir de dükkan beğenmez

Yukarıda verilen dörtlükler aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Pastoral B) Didaktik C) Satirik
D) Lirik E) Epik

7. Benden selam olsun Bolu beyine
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır
Ok gıcirtısından gürzün sesinden
Dağlar seda verip seslenmelidir
Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icad oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

Köroğlu

Yukarıda verilen dörtlükler aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Pastoral B) Didaktik C) Satirik
D) Lirik E) Epik

8 ve 9. Soruları aşağıdaki metne göre çözüünüz.

Dağda dolaşırken yakma kandili,
Fersiz gözlerimi dağlama gurbet!
Ne söylemez, akan suların dili,
Sessizlik içinde çağlama gurbet!

Titrek parmağınla tutup tığını.
Alnıma işleme kırışığını
Duvarda, emerek mum ışığını,
Bir veremli rengi bağlama gurbet

Gül büyütenlere mahsus hevesle,
Renk dertlerimi gözümde besle!
Yalnız, annem gibi, o ılık sesle,
İçimde dövünüp ağlama gurbet!..

8. Verilen şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Nazım birimi dördlüktür.
C) Sadece ek halinde redif kullanılmıştır.
D) İlk dördlükte çapraz, son iki dördlükte düz kafiye şeması kullanılmıştır.
E) Söz sanatlarına yer verilmiştir.

9. Yukarıda verilen şiir, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Pastoral B) Didaktik C) Epik
D) Satirik E) Lirik

10. KASABAMIZ

Martıların düşürdüğü tohumdan
Filizlendiğine inandığım kasabamız
Yosun kokardı evleri
Çarşıları midye kokardı
Çekirdeği çölden gelen mescidin
Boy attığına şaşardım
Bu deniz yüklü havada
Nedense gelişemedi bir türlü
En şirin yerine dikilen
İrili ufaklı mezar taşları

Belki de ölümler böyle istiyor.

...

Rıfat Ilgaz

Verilen şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Lirik bir anlatım söz konusudur.
B) İmgesel anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Söz sanatından yararlanılmıştır.
D) Hece ölçüsü ve çapraz kafiye kullanılmıştır.
E) Anlatılmak istenen direkt verilmemiş, sezdirilmiştir.

1. Haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi demirlemişti eli kolu bağlıydı ağılıyordu dört bıçak çekip vurdular dört kişi yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu

Verilen parçada aşağıdaki sanatlardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Teşhis
B) Kinaye
C) Tevriye
D) Lefüneşir
E) Mecazımürsel

2. Karadutum, çatal karam, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
Ağaç isem dalımsın salkım saçak
Petek isem balımsın a gülüm
Günahımsın, vebalımsın.

Dili mercan, dizi mercan, dişi mercan
Yoluna bir can koyduğum
Gökte ararken yolda bulduğum
Karadutum, çatal karam, çingenem.
Gülen ayvam, ağlayan narımsın
Kadınım, kırsığım, karımsın.

- I. Tenasüp
II. Teşbih
III. Tekrir

Verilen parçada yukarıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana sütü gibi candan
Ana sütü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.

Verilen parçada baskın olan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İntak
B) Teşbih
C) İstifham
D) Hüsnitalil
E) Tecahüliarîf

4. Salınsın türküler bir uçtan bir uca
Evelallah hepsinde varım
Onlar kadar sahici
Onlar kadar gerçek
İnsancasına, erkekçesine
'Bana bir bardak su' dercesine
Bir türkü söylemeden gidersem yanarım.

Verilen parçanın ilk dizesinde görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapalı istiare
B) Tenasüp
C) Teşbih
D) Teşhis
E) Nida

5. Gökyüzünde İsâ ile / Tûr dağında Mûsâ ile
Elindeki âsâ ile / Çağırayım Mevlâm seni

Bu parçada altı çizili sözcükteki söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tenasüp
B) Telmih
C) Tevriye
D) Teşhis
E) Tekrir

6. Ben **dağlara** meftunum sen **denizlere** hayran
Çeker **dalgalar** seni beniyse büyüler **orman**

Verilen parçada koyu renkle yazılan sözcüklerle yapılan sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih
B) Teşhis
C) Tenasüp
D) Lefüneşir
E) Mecazımürsel

7. Bana yaşadığın şehrin kapılarını aç..
Sana diyeceklerim söylemekle bitmez
Yıllardır yaşamımdan çaldığım zamanlar
Adına düğümlendi.
- Verilen parçanın ilk dizesinde yapılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Kapalı istiare
B) Lefüneşir
C) Tenasüp
D) Teşhis
E) İntak

8. ne olur kim olduğunu bilsem pia'nın
ellerini bir tutsam ölsem
böyle uzak uzak seslenmese
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
otelleri bomboş bulmasam
içlenip buzlu bir kadeh gibi
buğulanıp buğulanıp durmasam
ne olur sabaha karşı rıhtımda
çocuklar pia'yı görseler
bana haber salsalar bilsem
içimi büsbütün yıldız basar
bir hançer gibi çıkıp giderdim
- I. Tecahülürif
II. Mübalağa
III. Teşbih
- Verilen parçada yukarıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

9. Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
- Verilen cümlede aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?**
- A) Nida
B) Teşhis
C) Tecahülürif
D) Kapalı istiare
E) Mecazımürsel

10. Hatırlarım küçük kirli bir bulut
Durmuş olup bitenleri seyrediyordu
- Verilen parçada aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?**
- A) Teşhis
B) Teşbih
C) İstiare
D) İstifham
E) Lefüneşir

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde farklı bir söz sanatı kullanılmıştır?
- A) Besbelli her saat artar kederi
Belki de yüreği yara dağların.
B) Renkler başkalaştı gün ortasında
Koyu bir karanlık öptü denizi.
C) İçmiş gibi geceyi bir yudumda
Göğün mağrur bakışlı bulutları.
D) Bu kadar letafet çünkü sende var
Beyaz gerdanında bir de ben gerek
E) Dinmiş denizlerin şarkısı, rüzgâr uymakta
Körfez düşünür, Kanlıca mahzundur uzakta

12. Bâkî çemende hayli perîşan imiş varak
Benzer ki bir şikâyeti var rûzgârdan
- Verilen dizelerde koyu renkle yazılmış sözcükle yapılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Teşbih   B) Teşhis   C) Tevriye
D) Kinaye   E) Tenasüp

1. Beni candan usandırdı cefadan yar usanmaz mı
Felekler yandı ahımdan muradım şem'i yanmaz mı
- Biçim ve içeriği dikkate alındığında yukarıda verilen beyitle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?**
- A) Bir gazelin matla' beytinden alınmıştır.
B) Sevgilinin aşığı ettiği zulüm dile getirilmiştir.
C) Mübalağa sanatına yer verilmiştir.
D) Zengin uyak kullanılmıştır.
E) Ahenk unsurlarından yararlanılmıştır.

2 ve 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kaşına ya şol alına özümü benzedem diyü
Geh döner ay bedir olur geh özini hilâl eder

2. Bu beyitin anlamı dikkate alındığında beyit, aşağıdaki söz sanatlarından hangisi üzerine kurulmuştur?
- A) Mecazımürsel
B) İrsalimesel
C) Hüsnütalil
D) Açık İstiare
E) Teşbih
3. Bu dizelerde anlatılmak istenen nedir?
- A) Ay, dolunay şeklini beğenmediği için hilale döner.
B) Ay, kendi özüne dönmek için hilal şeklini alır.
C) Ay, mevsim geçişlerine göre bazen dolunay bazen de hilal olur.
D) Ay, sevgilinin dikkatini çekmek için bazen dolunay bazen de hilal olur.
E) Ay, sevgiliye benzeme arzusuyla bazen dolunay bazen hilal olur.

4. Gül hasretinle yollara tutsun kulağını
Nergis gibi kıyâmete dek çeksin intizâr
- Bu dizelerde kişileştirilen varlık aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Kıyamet
B) İntizâr
C) Gül
D) Kulak
E) Yol

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen sanat yoktur?
- A) Uçuyor rüzgâr gibi altımdaki küheylan
Ne kadar dizginlesem duracak gibi değil
(Hüsnütalil)
- B) Döndü Mecnun'a gönül, her gece Leyla diyerek
Cihana sığmaz gönül, sevda bilerek
(Telmih)
- C) Beni gören bir pula saymazdı
Şimdi gören parmak ile gösterir
(Kinaye)
- D) İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece
(Kapalı İstiare)
- E) Vurulup tertemiz alından uzanmış yatıyor
Bir hilal uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor
(Açık İstiare)

6. Gönlümde ateştin, gözümde yaştın
Ne diye tutuştun, ne diye taştın
- Bu dizelerde yer verilen sanat aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) İrsalimesel
B) Hüsnütalil
C) Lefüneşir
D) Tevriye
E) İstiare

7. Aramazdık gece mehtâbı yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneş sen varken
Verilen dizelerde altı çizili sözcüklerle yapılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tezat
B) Tenasüp
C) Teşbih
D) İstiare
E) Telmih

8. Bu kadar letafet çünkü sende var
Beyaz gerdanında bir de ben gerek
Bu dizelerde altı çizili sözcükle yapılan sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teşhis
B) Teşbih
C) Kinaye
D) Tevriye
E) Tenasüp

9. Gerçek anlamıyla da düşünülebilecek bir sözü, gerçek anlamının dışında kullanmaya kinaye denir.
Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde kinaye vardır?

A) Gül gülse dâim ağlasa bülbül acem değil
Zira kimine ağla demişler, kimine gül
B) Eyyâm-ı devletinde el üstünde gezdi câm,
Bir kerre dizden inmedi sirâb olan sebû
C) Bir delikanlı haramîdir deyü afv ettiler
Asmadan kurtuldu ammâ çok sıkılmıştır şarâb
D) Bir buse mi bir gül mü verirsin dedi gönlüm
Bir nim tebessümle o afet gülüverdi
E) Yanağında gül açmış değmesin sakın eller
Onu yârim koparsın, ele batsın dikenler

10. Divan edebiyatında bazı kavramları dolaylı anlatmak için kullanılan nükteli ve sanatlı söze mazmun denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatında sevgilinin kaşı için kullanılan mazmunlardan değildir?

A) Keman
B) Çeşm
C) Hilâl
D) Yay
E) Kavs

11.

- Dil-ber
- Dil-âşub
- Seng-dil
- Kâtil

Yukarıdaki mazmunlar Divan edebiyatından aşağıdakilerden hangisini karşılamak için kullanılmıştır?

A) Sevgilinin dudağı
B) Sevgilinin saçı
C) Sevgili
D) Ağyar
E) Âşık

12. Gece akıp gitti
Çevirin gündüzün sayfalarını

Bu dizelerde gece, akan bir maddeye benzetilmiş (su), kendisine benzetilen unsur söylenmeden söz sanatı yapılmıştır.

Açıklamada verilen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açık istiare
B) Kapalı istiare
C) Kişileştirme
D) Tenasüp
E) İstifham

1.

- I. Türk edebiyatının romanla tanışması, Osmanlı İmparatorluğunun bütün enerjisiyle batılılaşma çabalarına giriştiği bir döneme rastlar. Bu değişme kaygısı aydın ve toplumun doğu ve batı arasındaki bir ikilime düşmesini beraberinde getirmiştir. Medeniyet değişimiyle birlikte gelen yozlaşma, (batılılaşmanın yanlış algılanması) alaf-rangalık, yazarlarca eleştirilerek dönemin yeni edebî türü romana girmiştir.
- II. Yan yana yürümek, koşmak ya da bilmediğimiz yollarda yürümek hiç anlamlı gelmiyor mu sana?.. Bu yolculuğa kendimle başladım, seninle devam ettim ve kendimle bitiriyorum artık. Yazmaya başladığımda bendim, bitirdiğimde sen. Başlangıç ve son birleşti Leo. Ben, senin noktadan, sen benim noktandan yürüdü.

Numaralanmış parçalarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci parçada sözcükler gerçek anlamlarıyla kullanılmış, ikinci parçada mecazlı söyleyişler kullanılmıştır.
- B) İkinci metinde okuyucunun düş gücüne, ilkinde düşünce dünyasına seslenmiştir.
- C) İlk metin öğretici, ikincisi sanatsal metin örneğidir.
- D) İlk metin okuyucuya bilgi vermek için ikincisi okuyucuda estetik zevk uyandırmak amacıyla yazılmıştır.
- E) Her iki metinde de açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.

2. Aşağıdakilerden hangisi kişisel hayatı konu alan metinlerden değildir?

- A) Hatıra
B) Biyografi
C) Günlük
D) Şiir
E) Mektup

3. Yahu siz de benim gibi mi düşünüyorsunuz? İnsanı-mızda bir alışveriş çılgınlığı türememiş mi? Ara ara gittiğim alışveriş merkezlerinde rastlıyorum. İnsanlar harıl harıl alışveriş yapıyor. Alışveriş arabasını eline alan, gezdiği her raftan ne varsa, neredeyse hiç bakmadan, düşünmeden atıyor arabasına. Evdeki bir eksik için gittiği alışveriş merkezinden bin şey alarak geri dönüyor evine. Sizce de bu bir hastalık değil mi? Şahsen ben, hastalık olarak kabul ediyorum. Millet doldurmuş cüzdanlarına kredi kartlarını üçer beşer, sanki kredi kartından ödeyince alınanlar bedavaya geliyormuş gibi... Al babam al, al babam al.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Deneme
B) Makale
C) Sohbet
D) Fıkra
E) Gezi Yazısı

4. Aşağıdakilerden hangisi sözlü anlatım türlerinden değildir?

- A) Panel
B) Forum
C) Masal
D) Tartışma
E) Münazara

5. Aşağıdakilerden hangisi anlatmaya bağlı edebî metinlerden değildir?

- A) Tiyatro
B) Roman
C) Hikâye
D) Masal
E) Fabl

6. Benim işim gücüm kendimi incelemek. Yapacak bir işim de yok zaten. Bakıyorum da öyle çürük taraflarım var ki söylemeye zor varıyor dilim. Sağlam oturaklı neyim var? Her an sendeleyip düşebilirim. Gözlerim bir şöyle görüyor, bir böyle. Açken başka adamım sanki, yemekten sonra başka. Keyfim yerindeyse hava da güzelse kötü kişi değilim. Ama bir nasır canımı yakmaya görsün, asık suratlı, aksi yanına yaklaşmaz bir adam olurum. Aynı atın yürüyüşü bir rahat gelir bana, bir rahatsız; aynı yolu bir uzun burum, bir kısa; aynı biçim bir hoşuma gider, bir zıddıma. Bir gün her işe yatkınım, bir başka gün hiçbir şey gelmez elimden.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Makale
B) Deneme
C) Biyografi
D) Günlük
E) Röportaj

7. Aşağıdakilerden hangisi öğretici metinlerden **değildir**?

- A) Makale
- B) Deneme
- C) Günlük
- D) Anı
- E) Şiir

8. Aşağıdakilerden hangisinde **sanatsal metinlerle ilgili söylenemez**?

- A) Amaç okuyucuya estetik haz vermektir.
- B) Öyküleyici ve betimleyici anlatım ağır basar.
- C) Üslup kaygısı ön plandadır.
- D) Dil göndergesel işlevde kullanılır.
- E) Kapalı bir anlatım söz konusudur.

9. Günümüz şairlerinden Turgut Uyar, 1927-22 Ağustos 1985, do. Ankara, ölm. İstanbul. Askerî Liseyi (1946), Askerî Memurlar Okulu'nu (1947) bitirdi. Posof, Terme ve Ankara'da subay olarak, ordudan ayrılınca da (1958) sivil görevlerde çalıştı, emekliye ayrılıp (1969) İstanbul'a yerleşti. İlk şiiri Yedigün dergisinde (sayı 46, Haziran 1947) çıkmıştı. Kaynak dergisinin bir şiir yarışmasında (1948) "Arz-ı Hal" şiiri ikincilik kazanınca Nurullah Ataç'ın güvendiği şairler arasında girdi. İlk dönem şiirlerinde kişisel yaşantılarının ve çevresinin iz düşümleri üzerinde durmuştu. Sonraları (1952) toplum ve törelerle çatışan bireyin yenilgisine yakılmış ağıtlar diyebileceğimiz şiirler yazdı.

Yukarıdaki parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Makale
- B) Deneme
- C) Biyografi
- D) Otobiyografi
- E) Gezi Yazısı

10.

- Daha çok ansiklopedilerde, bilimsel kitaplarda ve ders kitaplarında kullanılır.
- Günlük yaşantılar, tarihî olaylar ve bilimsel gerçekler ele alınır.
- Dil, daha çok, göndergesel işlevde kullanılır.
- Açıklamak, bilgi vermek, öğretmek amacıyla yazılır.
- Konuyla ilgili duygu ve düşünceler kısa ve kesin ifadelerle dile getirilir.
- Sözcükler genellikle gerçek anlamlarıyla kullanılır; söz sanatlarına, kelimelerin mecaz ve soyut anlamlarına pek yer verilmez.
- Verilen bilgiler, yapılan açıklamalar örneklerle, tanımlarla pekiştirilir.

Verilen bilgiler aşağıdaki metin türlerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Şiir
- B) Hikâye
- C) Tiyatro
- D) Edebî metinler
- E) Öğretici metinler

11. Tamamen hayal ürünü ve uydurma oluşları bu türün temel özelliğidir. Genellikle halkın ortak yarattığı olan, sözlü kültürde dilden dile aktarılan olağanüstü kişilerin başından geçen olağanüstü olayların anlatıldığı eserlerdir. Evrensel özellik taşıyan bu türün dünyanın çeşitli yerlerinde benzerlerine rastlanır. Olayın geçtiği çevre belirsizdir ve genellikle zamanın belirsizliğini güçlendiren bir tekerleme ile başlar.

Yukarıda sözü edilen edebî metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman
- B) Destan
- C) Efsane
- D) Masal
- E) Hikâye

12. Bilgi vermek, bir düşünceyi kanıtlamak, bir bilgiyi başkalarına açıklamak amacıyla yazılan öğretici metin türüdür. Ele alınan düşünceler birtakım araştırma, belge ve bilgilerden yararlanılarak okuyucuya sunulur. Ağırbaşlı, ciddi, kolay anlaşılır, yalın bir dili olan bu türde yazar, düşüncesini nesnel bir bakış açısıyla aktarmalıdır.

Parçada sözü edilen metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makale
- B) Deneme
- C) Sohbet
- D) Gezi Yazısı
- E) Köşe Yazısı

1. İslamiyet öncesi Türk edebiyatında oluşan ürünler --- denilen av törenlerinde, ---- olarak adlandırılan ziyafetlerde ve kişilerin ölümünden sonra düzenlenen --- törenlerinde kopuz eşliğinde söylenirdi.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sığır - şölen - yuğ   B) Şölen - sığır - yuğ
C) Toy - şölen - mersiye   D) Toy - sığır - mersiye
E) Sav - şaman - yuğ

2.

- Bu dönemdeki ürünler, yazının kullanılmadığı dönemde oluşturulduğu için sözlü ürünlerdir.
- Şamânizm, Mânîhaizm, Budizm gibi dinlerin etkisi görülür.
- Sığır, şölen ve yuğ adı verilen dini törenlerin bu dönem şiiirleri üzerinde önemli etkileri vardır.
- Kendilerine kam, baksı, ozan, oyun, şaman denilen şairler törenlerde şiiirler söylemişlerdir.
- Şiiirler, kopuz adı verilen çalgı eşliğinde söylenmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki edebî dönemlerin hangisine aittir?

- A) İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı
B) Tekke-Tasavvufi Halk Edebiyatı
C) Anonim Halk Edebiyatı
D) Divan Edebiyatı
E) Âşık Edebiyatı

3.

- İslamiyet öncesi Türk şiiirinde aşk, sevgi, yiğitlik, savaş, doğa güzelliği gibi konuları işleyen şiiir türüdür.
- Hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi ile söylenir.
- Uyak düzeni aaab, cccb, dddb, ... Şekindedir.
- Bu şiiirler şölen ve sığır törenlerinde söylenir.
- Halk edebiyatındaki karşılığı koşma, divan şiiirindeki karşılığı gazeldir.

Yukarıda sözü edilen nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sav   B) Sagu   C) Koşuk
D) Destan   E) Atasözü

4. **İslamiyet öncesinde atasözü yerine kullanılan savlara yer veren ilk eser aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kutadgu Bilig   B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetül Hakayık   D) Atalarsözü Destanı
E) Divan-ı Lügati't Türk

5. Alp Er Tunga öldi mü
İsiz ajun kaldı mu
Ödlek öçin aldı mu
Emdi yürek yırtılır
Günümüz Türkçesi:
Alp Er Tunga öldü mü?
Kötü dünya kaldı mı?
Zaman öcünü aldı mı?
Şimdi yürek yırtılır.

Yukarıda verilen şiiirin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sav
B) Sagu
C) Koşuk
D) Koşma
E) Varsağı

6. Geçiş Dönemi eserleri olarak adlandırılan eserler, Karahanlılar Dönemi'nde verildiğinden Hakaniye Türkçesi ile kaleme alınmıştır. Bu eserlerde Arapça ve Farsça etkileri de açıkça görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Geçiş Dönemi eserlerinden değildir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l- Hakayık
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Muhakemetü'l Lügateyn

7. “Mutluluk Veren Bilgi” anlamına gelen eser, Yusuf Has Hacip tarafından kaleme alınmıştır. Eser, Kaşgar’da tamamlanmış, Karahanlı Hükümdarı Tabgaç Buğra Han’a sunulmuştur. Aruz ölçüsü ile yazılan ilk Türkçe eser olarak kabul edilen bu eser, Türk edebiyatının ilk siyasetnamesi, mesnevi türündeki ilk eseri kabul edilir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l- Hakayık
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Muhakemetü'l Lügatayn

8. Türkçenin “ilk dil bilgisi eseri” olmasının yanı sıra geniş alana yayılmış Türk boylarının kültürü ile ilgili pek çok unsura da yer veren eser, bu nedenle “ilk Türk dünyası ansiklopedisi” olarak kabul edilir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l- Hakayık
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Muhakemetü'l Lügatayn

9. **Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacip
B) Divan-ı Hikmet - Hoca Dehhanı
C) Atabetü'l- Hakayık - Edip Ahmet Yükneki
D) Divanü Lügati't-Türk - Kaşgarlı Mahmut
E) Muhakemetü'l Lügatayn - Ali Şir Nevai

10. **Sözlü edebiyat dönemiyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

- A) Şiirlerin hepsi dördlük halinde ve hece ölçüsüyle söylenmiştir.
B) Bu dönemin bütün ürünleri sözlü gelenek içinde yaşamış, kuşaktan kuşağa aktararak varlığını sürdürmüştür.
C) Bu dönem ürünleri yabancı etkilerden uzak, ulusal ve yerli nitelikler taşır.
D) Bu dönem ürünlerinden olan koşuklarda toplumsal aksaklıklar eleştirilmiştir.
E) Bu dönemde şiir söyleyenlere kam, baksı, ozan, oyun, şaman gibi isimler verilmiştir.

11.

- I. Altun Yaruk
II. Orhun Abideleri
III. Sekiz Yükmeç
IV. Alper Tunga Sagusu

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangileri Uygurlara aittir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) I ve IV

12. “Hakikatlerin Eşiği” anlamına gelen eser 12.yy.da bir bilgin ve din adamı olan Edip Ahmet Yükneki tarafından kaleme alınmıştır. Eser, 40 beyit ve 101 dördlükten oluşmuştur. Beyitler kaside gibi kafiyelenmiş, dördlükler ise “aaxa” biçiminde kafiyelenmiştir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetül Hakayık
D) Atalarsözü Destanı
E) Divan-ı Lügati't Türk